

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง
อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ชวรัตน์ สุนทรประเสริฐ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ ชุริรัตน์ สุนทรประเสริฐ จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

.....
.....

(อาจารย์ลือชัย วงษ์ทอง)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมชา ก.บัวเกษร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ลือชัย วงษ์ทอง)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดจันทบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์
ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ อาจารย์ลือชัย
วงษ์ทอง ได้กรุณานำและให้คำปรึกษา แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปัญหาพิเศษเพื่อ
ความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรง
ของเครื่องมือ และขอขอบพระคุณประชาชนตำบลตรอกนองผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำดวน จังหวัดจันทบุรี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา ตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ชวรัตน์ สุนทรประเสริฐ

ชื่อปัญหาพิเศษ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ ชุริรัตน์ สุนทรประเสริฐ

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัด
จันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา
สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชาชน
ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี จำนวน
กลุ่มตัวอย่าง 322 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบบังเอิญ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ใช้สถิติ
ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ใช้สถิติ t - test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่าง
ระหว่างตัวแปร 2 ตัว, สถิติ One - way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร
มากกว่า 2 ตัว และใช้ LSD เพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี
อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้ ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม และ
ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่
ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการติดตามและประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบลตรอกนอง พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้ มีส่วนร่วมต่อ
การพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันในขณะที่ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง ไม่แตกต่างกัน

Title	Public Participation in Local Development of Troknong Subdistrict Administrative Organization, Klung District, Chantaburi Province
Author	Chureerat Suntornprasert
Program	Master of Public Administration (Public and Private Management)
Academic Year	2011

Abstract

The purpose of this research was to identify and compare public participation in local development of Troknong Subdistrict Administrative Organization, Klung District, Chantaburi Province. The sample, derived by both purpose and random sampling data collection, consisted of 322 residents and questionnaires were used for data collection. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t - test, One - way ANOVA, and LSD, with the level of statistical significance set at .05.

The study revealed a low level of overall participation. The aspects of planning, activities, problem identification were ranked high, while operation steps, follow-up and evaluation were ranked low. Gender, age, marital status, occupation and income were found to be relevant to participation in development, while education was not.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	น
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมุติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	6
แนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่น.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดระเบียบการปกครองประเทศ.....	18
แนวคิดทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นและการกระจายอำนาจ.....	22
แนวคิดทฤษฎีธรรมาภิบาล.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล.....	31
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี..	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
เกณฑ์การแปลผล.....	49
4 ผลการวิจัย.....	51
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	51
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี.....	54
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	62
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	72
การทดสอบสมมติฐาน.....	75
อภิปรายผลการวิจัย.....	75
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	87
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	93

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แหล่งอ้างอิงตัวแปร.....	44
2 จำนวนสัดส่วนของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี.....	47
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....	51
4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา.....	54
5 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการวางแผนและการดำเนินกิจกรรม.....	56
6 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการปฏิบัติงาน.....	58
7 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการติดตามและประเมินผล.....	59
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมด้านต่าง ๆ....	61
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ.....	62
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามอายุ.....	62
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตรอกนอง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	64
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	65
14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	65
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ.....	66
16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ.....	67
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามรายได้.....	68
18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน จำแนกตามรายได้.....	68
19 สรุปการทดสอบสมมติฐาน.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
---	---------------------------	----

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University